

ЖЫЦЦЁ ЧЫРВОНОЙ АРМІІ СМЕЛЫ МАНЕЎР

Весткі, умела зладзіць разведку, паабвержна даказалі, што «праціўнік» рыхтуецца да наступлення. На гэтым напрамку ён меў перавагу сіл. Трэба было перашкодзіць яго замыслам.

Камандзір падраздзялення рашучы раптоўным контрударам прымуціў «праціўніка» адмовіцца ад намечанай аперацыі.

Ажыццэўнае ўдару было ўскладзена на падраздзяленне, якое камандзір тав. Літвінава.

Ноч не спрыяла вырашэнню складанай баявой задачы. Поўны месяц заліва пералескі і пакрытую туманам раўніну амаль дзенным святлом.

Байцам падраздзялення прыходзілася працягнуць вялікае майстэрства мажоры і прыставаўвацца да мясцовасці. Яны перабігалі ў ценю кустоў, хаваліся за стваламі дрэваў, перапаўзалі па лямі канаў. Наперадзе хутка перасоўвалася ахрэнне. Кіраваў ім камандзір аддзялення Кліменка. Тав. Літвінава не памыліўся, даручыўшы яму выконваць самае складанае заданне ў начной аперацыі. Выступіўшы ўначы на лямі асенняй траве, зорка агледжваючы акружаючую мясцовасць, байцы аддзялення паказвалі ўзор умалых і скрытных дзеянняў.

Комсамольцы Галоўкін заўважыў,

што сталёвыя каскі, «апрачаныя на байцах, аддаюць водбліжкі месца. «Праціўнік» можа заўважыць віхлявыя металы, і гэта разбурыць увесь план, разлічаны на раптоўнае ўдару. Галоўкін знаходзіць выхад са становішча. Ён апускае каску на звычайную расой траву і абнае яе пылам. Паверхня каскі змяняе. Прыклад з Галоўкіна ўзялі іншыя байцы падраздзялення.

Хутка наперадзе цяжка бліснула сталёвая лентка ракі. Ад вадзі ўзнімаўся густы халодны туман. Разведчыкі знайшлі брод. Не спыняючыся, падраздзяленне перайшло раку. Адрэзу за ракою пачыналася пакрытая густымі соснамі ўзвышша. У паветры раптоўна ўзвілася ракета, пущаная «праціўнікам». На некалькі секунд яна асвятліла сваім святлом берагі ракі. Разведчыкі схаваліся ад поглядаў назіральнікаў «праціўніка» ў тарпах садымы.

Яшчэ адна ракета разарвалася ў паветры. На ўзлеску ўспыхнула і патухла некалькі агнявоў. Гэтыя агнявоў выдалі размяшчэнне агнявых пунтэў «праціўніка». Захоўваючы строгу цішыню, падраздзяленне тав. Літвінава разгарнулася ў баявы парадка, агледжваючы кожны бугарок,

кожны кусток, паўжом, нізка агнявоўчыя да зямлі, ішлі байцы.

Грозная і анішчальна была атака падраздзялення тав. Літвінава. У поўным бязмоллі, без адзінага выстралу ўварваліся байцы ў размяшчэнне «праціўніка». Засцігнуты анішчальна, ён не мог даць арганізаванага супраціўлення.

На доўгім падраздзяленне тав. Літвінава, бліснуўшы вырашыўшы пастаўленаю задачу, у поўным парадку вярнулася на свае пазіцыі. «Праціўнік» адмовіўся ад намечаных планаў. Наступлення не адбылося.

Так ваявая дзеясць, рапучасць і адважнасць, у цесным спалучэнні з умелым дзействам ночы, дала падраздзяленню тав. Літвінава магчымасць выйсці пераможам у барацьбе з моцным «праціўнікам».

Гэта толькі адзін прыклад умелых дзеянняў камандзіра Літвінава і байцоў яго падраздзялення. Такіх прыкладаў з баявой практыкі тав. Літвінава можна прывесці дзесяткі. Яны гавораць аб тым, што комсамольцы падраздзялення, удзяляючы за сабой астаціх байцоў, шчыра стрымаючы слова. Да XX гадыні ланіскага комсамольца яны рыхтуюць свае падружкі любімай радзіме.

П. ТУРСКІ.

3 жніўня Чырвонай Арміі. Баявыя станцыі тав. Алешко прымае радыёграму, радзіст тав. Балабанаві зашывае. Фото Захарова (СФ).

3 жніўня Чырвонай Арміі. З'явіўся самалёт «праціўнік», кулямётчыкі Бірчэ і Кірычэна адрабілі агонь на самалёт. Фото Захарова (СФ).

БЕЗЗАВЕТНАЕ ГЕРОІСТВА БАЙЦОЎ ПРЫМОРСКОЙ ПЕРШАЙ АРМІІ

АДВАЖНЫ КАМАНДЗІР

Рота старшага лейтэнанта Максімава біла ворагаў герайчна і хладнакроўна

Малады кандыдат партыі Іван Казакоў з'яўляе сабой прыклад большэвіка-скромнага, вытрыманага, настойлівага. Трэба было байцы, з якой стараннасцю б'юся ён з ворагамі за радзіму.

7 чэрвеня 1938 года Казакоў скончыў Тамбоўскае вучылішча, быў накіраван камандзірам кулямётнага ўзвода Далёкаўсходняга Чырвонасянянага фронту.

Неўзабаве маладому лейтэнанту прыйшлося атрымаць баявое хрышчэнне ля возера Хасан. Узводу Казакова было даручана выбіць кулямётным агнём японскіх абнаглеўшых валецьчыкаў з сопкі Заазёрнай.

Вось сопка. На яе вярхоўні — аголы самураі. Камандзір стралковай роты старшы лейтэнант Максімаў вядзе адважных байцоў на вярхоўку правага фланга сопкі. Станавяцца кулямёты самураі ў вочным дажджом асыпаючы вайсковыя байцы. З правага боку японскі афіцэр з групай чалавек у 60 рыхтуецца на нас у атаку. Казакоў з кулямётчыкамі Маркіным

куль. Самураі зноў пайшлі ў атаку. Застрэчы кулямёт Галкіна, японцы адступілі. Не глядзячы на меншую колькасць людзей, рота Максімава біла ворагаў радзімы герайчна і хладнакроўна. Частыя агнявыя пазіцыі кулямётна, умела, настойліва тактыка пяхоты забеспечылі поспех у перамозе. Доўга прадаўжаў бой з парашальнікамі ворагаў. Рота Максімава першая з правага фланга выкінула ворага з савецкай зямлі і ўстанавіла на сопцы Заазёрнай з правага фланга чырвоны сцяг.

Лейтэнант Казакоў у баі быў ранен, але ён не пакінуў поле бою, пакуль не вышвырнуў апошняга самураі з сопкі Заазёрнай. Сын працоўнага народа, бясстрашны, малады камандзір, падняты і выхаваны большэвіцкай партыяй, алду сваіму народу ўсе сілы і веда, а калі спатрэбілася — і жыццё.

П. ІВАНОВ, Газета «На заштиту родины», № 6, 12 жніўня 1938 г.

куль. Самураі зноў пайшлі ў атаку. Застрэчы кулямёт Галкіна, японцы адступілі.

Не глядзячы на меншую колькасць людзей, рота Максімава біла ворагаў радзімы герайчна і хладнакроўна. Частыя агнявыя пазіцыі кулямётна, умела, настойліва тактыка пяхоты забеспечылі поспех у перамозе. Доўга прадаўжаў бой з парашальнікамі ворагаў. Рота Максімава першая з правага фланга выкінула ворага з савецкай зямлі і ўстанавіла на сопцы Заазёрнай з правага фланга чырвоны сцяг.

Лейтэнант Казакоў у баі быў ранен, але ён не пакінуў поле бою, пакуль не вышвырнуў апошняга самураі з сопкі Заазёрнай. Сын працоўнага народа, бясстрашны, малады камандзір, падняты і выхаваны большэвіцкай партыяй, алду сваіму народу ўсе сілы і веда, а калі спатрэбілася — і жыццё.

П. ІВАНОВ, Газета «На заштиту родины», № 6, 12 жніўня 1938 г.

Байцы тт. Храпіч і Лаўроў на прывадзе вышукваюць боезнаў. Фото Захарова (СФ).

ЗА РАДЗІМУ-МАЦІ

З вялікай радасцю мы сустрацілі баявы загал ад наступлення. Гэтага загал да мы чакалі з неапірылівацю. У нас было ва ўсіх адно жаданне — правучыць як след правактараў вайны і неадкладна ачысціць ад іх нашу зямлю.

У бой нас вёў камандзір роты старшы лейтэнант тав. Сухоў. Яны разам з палітруком т. Катковым былі ў першых ралдах, служылі асабістым прыкладам і ўчыткамі нас. Мы наступілі пад моцным кулямётным і гарматыным агнём, але гэта ніколі не служыла нам перашкодай з выкананню баявога загалу. К раўніны мы дасягнулі яршчыны сопкі, вораг уцякаў у паліны і страху.

У баі байцы праявілі мужнасць і адвагу. Атакавалі ворага з лозунгамі: «За Сталінскую Канстытуцыю!», «За вялікую маці-радзіму!». Выдатна дзейнічалі кулямётчыкі т. Лагуноў. Ён сваім меткім агнём анішчаві савушальны ўдар па ворагу і забеспечыў нам працоўнае наперад. У той момант, калі кулямёт быў падбіт, тав. Лагуноў не рагуноўся. Ён палградам куль прабаўваў да пакінутага кулямёта і адкрыў з яго развешаны агонь па ворагу.

Захавіўшыся боем, я нават не заўважыў, як быў ранен у руку. Пасля заўважыўшы струмень алай крыві, я вразумеў, што ранены.

Пакідаючы поле бою, я быў горд і шчасліў. Мы прагналі з нашай зямлі японскіх захватчыкаў, нагла правацюрочны нас на вайну.

Ніколі не быць японскім самураям на нашай зямлі. Мы заўсёды гатовыя нанесці савушальны ўдар.

ЖУРАУЛЕУ, Малады камандзір, Газета «На заштиту родины», № 3, 9 жніўня 1938 г.

КАМАНДЗІР ОЛЬХОВІК ЗНІШЧЫЎ ЯПОНСКУЮ БАТАРЭЮ І ДЗВЕ РОТЫ САЛДАТ

Учора мы пісалі, што 9 жніўня агнём нашай артылерыі знішчана японская батарэя ў Мангокусан і дзве роты японскіх салдат. Ніжэй мы паведамляем падрабязнасці гэтай удалай аперацыі. Выканаў яе камандзір батарэі тав. Ольховік з часці дзе камісар тав. Лебелёў.

Ён быў прароблена гэта згэрыць тав. Ольховік выбраўшы удалае месца для наглядальнага пунтэ, прыступіў да пільнага вывучэння тактыкі японскай артылерыі.

Вядучы нагляданне, ён устанавіў, што батарэя праціўніка знаходзіцца ва ўпэцілі паміж дзвума сопкамі.

Выкарачваючы гарматы на ўзвышша, яны выпрагалі ўпражкі, рабілі тры залпы і быстра на руках спускалі гарматы назад ва ўпэцілі.

Тав. Ольховік улічыў гэты акалічнасць і, як толькі японцы пачалі выкарачваюць гарматы, ён ужо ўпэўнена камандаваў: «Вышыя така-та. Прыпал такі-та. Агонь!» — і батарэя японцаў была знішчана.

Услед за гэтым ён бліскуча правёў абстрэл двух японскіх рот, якія перапраўлялі праз раку і іх знішчыў.

Артылерыйскае падраздзяленне, якое камандаваў тав. Ольховік, з'яўляецца адным з перадавых. Тут ва ўмовах бою крывішай б'е партыйна-комсамольскае жніццё.

Комсамольскі схода на агнявых пазіцыях у разгары. Разглядаюцца зарговыя зява аб прыме ў комсамоль. Рагтам разлаецца каманда паўбатарэйнага камандзіра: «Да бою!» і сход часова спыняецца для таго, каб адкрыць меткі знішчальны агонь па праціўніку. Пасля некалькіх залпаў схода прадаўжаецца.

ГРУЗДОУ І МАМОНАУ, Газета «На заштиту родины», № 5, 11 жніўня 1938 г.

ПАЯДЫНАК

Восі агонь з усіх бакоў артылерыі, Вілаць, некаторым з самураюў удалося далапаўці к танку і залпаць гумаваыя каткі.

— Не, салы, не владзімся, — кривнуў Барабанаў.

У момант ён выпрыгнуў з машыны і, ва ўпор выстраліўшы ў трох японцаў, зважодзіўшыся каля танка, сам пачаў тупыць машыну.

На даламогу Барабанава палышоў багнаны стралок, комсамалец Шахравы.

— Куды? — спытаў камандзір.

— Разам выконвалі баявую задчу, разам, калі патрэба, будзем паміраць за радзіму, — спакойна адказаў Шахравы.

Г. МУСІНАУ, Газета «На заштиту родины», № 10, 16 жніўня 1938 г.

ХІТРАСЦЬ ТАНКІСТА

Танк прайшоў дровяныя загаролы. Да першых ралюў засеўшы самураі асталася некалькі дзесяткаў метраў. Упэўнена вядзе танк механік-вадзіцель тав. Кісялёў. Камандзір экіпажа тав. Кузняцоў меткім агнём з гарматы знішчае агнявыя кропкі. Танк падыходзіць да доўгага акапа. У ім — бітом самураі. Кузняцоў бачыць выразна іх агідныя рожкі з прыштурванымі, якіх няма, Але яны не маюць ніякага поспеху, танк цалы і непашкоджаны.

Але за другім пасылаюцца ў акап тры самураі, завязалі галы, як палёныя сабакі, залілі на дно акапа.

— Танк палішоў зусім блізка да акапа, — расказае тав. Кузняцоў — пачынаю растэрываць ва ўпор з кулямёта. Глядзю, сволоты хітраць. Гулядаюць за разваротам башні. Вачалі, што я наіроўваю башню на правы бок акапа, талы ў гэтым баку калдуцца, а злева палімаюцца і кідаюць у танк гранаты. Ну, думаю, галы, я вас зараз прывучу. Навольны вяду башню ўправа. Глядзю, злева высоўваюцца японскія рожкі. Рабло разні разварот башні ўлева і паліваю захватваю анішчальна пяхоту кулямётным агнём. Здрайфілі самураі і не сталі высоўваць сваіх рож. Талы танк пайшоў на акап з агнём. Радзона біліся нашы сэрцы, калі на дне акапа мы ўбачылі дзесяткі забітых самураіў, астаціх і пачыні пачалі разбігацца. Але нямагом удалося ўпчы ад нашага кулямёта.

Так байцы і камандзіры Далёкаўсходняга Чырвонасянянага фронту, праўляючы выключную храбраць, мужнасць, умела і хітраграмаць японскіх захватчыкаў. Яны і не можа быць літасці таму, хто пасмее пасягнуць на захват тама-б аднаго вяршка нашай свяшчэннай зямлі.

Г. ДВАРЦЫН, Газета «На заштиту родины», № 6, 12 жніўня 1938 г.

МАТАЦЫКЛІСТ ОРЛОЎ

У начной далечы паказваецца агнявая кропка. Яна павялічваецца, расце. Учупца нарастаючы грукат матара. Імчыцца матацыкл, разразаючы пемру верасенскай ночы моцным светлым праменем. Вогненна вока асвятляе на некалькі дзесяткаў метраў шасейную, добра ўкатаваную дарогу.

Часам азараецца група прыраджных соснаў, адзінокі куст, слуп з прыбітаю да яго дошчачкай і нарысаваным на ёй паравозам. Талы матацыкліст Аляксандр Орлоў, сцішае ход, кідае па баках наасцярожаныя позіркы, пераязджае лінію чыгункі і зноў дае газ.

Матацыкл пакарае кілометры. Халодны вепер б'е Орлоў, ў твар, але ён на-ранейшаму пільна глядзіць наперад. Мошныя рукі ў скураных палчатках шчыра трымаюць руль. На павароце дарогі паліўляецца патруль.

— З давасеннем, — паведамляе ён дзяжурнага падраздзялення, уручаючы пакет. Праз некалькі секунд зноў сядзе на раскрываючыме скуруаное сядло і імчыцца ў алварогным напрамку. Далёкава аб выкананні. Атрымлівае новае заданне.

Пад ранішню вяртаецца Аляксандр Орлоў у падраздзяленне. Ён стаміўся, але думае не аб сабе, — матацыкл прыкоўвае яго ўвагу. Выдатнік аглядае спачатку масліну сістэму, далівае масла з запаснога бідона. Праварае, ці дастаткова бензіну. Аглядае матаванне калёс і вількі, наіжыку задняга ланцагу. Усё ў парадку. Зрабіўшы змазку, ён з дазволу камандзіра кладзецца спаць каля матацыкла.

Прачытаўшы Паснедаў Даламом маладому матацыклісту Канстанціну Калініну выправіць матаванне зубчатых шаспярні ў каробцы скарасцей.

— З карбюратарам справа не ладзіцца, — сказаў той.

— Наалаім, — упэўнена адказаў Орлоў. Ён прыняўся за агляд карбюратора, потым заняўся яго рэгуліроўкай. Вовытны матацыкліст не абмежаваўся выпраўленнем дэфекта, а растлумачыў ад чаго атрымалася ненармальнасць. Так робіць Орлоў штодзень, даламагаючы маладым вадзіцелям, перадаючы ім свой вопыт. Ён аказаў даламогу Маладову Сяпану, дрэна ведаўшаму магнэту. Выдатнік Орлоў не лічыцца з асабістым часам, заўсёды гатоў падтрымаць таварыша. Ён бярэ ў гэтых адносінах прыклад з камандзіра аддзялення Кандратовіча, комсамольца, выдатнага знатака сваёй справы.

Атрымаўшы чарговае заданне, Аляксандр Орлоў плаўна крапае матацыкл з месца і быстра скрываецца з воч.

Усяго толькі год знаходзіцца ў Чырвонай Арміі тав. Орлоў. Але поспехі ў баявой і палітычнай надрыхтоўцы ў яго вялікі. Ён выдатна ведае тэхніку, упэўнена арментаецца на мясцовасці, аглядаючы не з карты. Тав. Орлоў мае вялікія веды на тактычнай надрыхтоўцы, добра страляе. Ён смелы, ініцыятыўны, энергічны.

У нас ёсць кадры выдатных матацыклістаў, якія любяць сваю справу, бяздкорна авалодваюць баявой тэхнікай, баямажна аддаю радзіме і гатовы ў любую мінуту рышуча за не ў бой. Адзін з іх — Аляксандр Орлоў.

С. Т. ХАДЫНА.

ХІТРЫЯ РАЗВЕДЧЫКІ

Поэна вечакам камандзір аддзялення тав. Рабешкі быў выклікан да камандзіра для атрымання задачы.

— Ваша аддзяленне, — загадаў камандзір тав. Сідзенка, — вызначана ў пешую разведку. Трэба пачынам пошукі ўстанавіць, ці заняты «праціўнік» паўднёвы бераг ракі ў раёне вёскі «К», заходні ўзлесак ля вёскі «В» і Галоўнае — захапіць «язык» (палоннага).

Старанна вывучыўшы мясцовасць, наменіўшы шляхі ввароту і старанна правяршыў падрыхтоўку байцоў да выканання задачы, камандзір аддзялення коратка растлумачыў ім баявы загал.

Аддзяленне прыступіла да яго выканання. Разведчыкі ішлі быстра і бясшумна, уважліва прыслухоўваючыся да шорахаў ночы. Яны рухаліся перакатамі ад аднаго ўзвышша да другога.

Праз равы, хмызнякі і балоты дабраліся да ракі «Н». На тым баку яе знаходзіўся «праціўнік». Не жадаючы выяўляць сабе і ўздважваць у бой, аддзяленне скрытна замаскавалася ў ляску.

Камандзір аддзялення алду байцам загад — пераправіцца на другі бераг. Два чырвонаармейцы ў брод прайшлі пераз раку. Па наладжанай перакладцы перайшлі і астатнія. Але лазор «праціўніка» заўважыў разведчыкаў і, адкрыўшы агонь, прымуціў аддзяленне адступіць на овой бераг.

Каб аслабіць пільнасць дзора, камандзір разведкі рашучы пайшоў на хітрасць. Доўгіх паўтары гадзіны разведчыкі ляжалі ў кустах і толькі талы рашылі зноў перабрацца пераз раку. Гэта ўдалося. Паўжом, алдзін за алднем яны дабраліся да вышыні, з якое заўважылі замаскаваўшыся дзорачы. Нячутна падлабірали да іх разведчыкі і, акружыўшы цесным калом, забралі ў палон.

Разведчыкі паказалі ўзор ініцыятыўнасці, знаходлівасці і умнення весті разведку ў складаных умовах ночы. За выдатную работу камандзір тав. Сідзенка абвясціў разведчыкам падзяку.

КОМСАМОЛЬЦЫ СВАІМ ПРЫКЛАДАМ НАТХНЯЮЦЬ УСІХ ЧЫРВОНААРМЕЙЦАЎ

Далейшым наступленню на «праціўніка» перашкоджала рачная перашкода. Абысці раку К. абходнымі шляхамі не было магчымасці, не было пераправачных сродкаў.

Параіўшыся з палітруком тав. Міхайлюкім, камандзір падраздзялення тав. Бараноўскі прыняў рашэнне — фарсаваль раку К. у брод.

Прынятае камандзірам рашэнне павінна быць выканана бясспрэчна і ў тэрмін. Маладыя камандзіры — комсамольцы таварышы Паўлаў, Маліенка і Бердзінікаў — у поўным баявым сфарміраванні першымі кінуліся ў вяду.

За ім без малейшых ваганняў кінуліся тт. Хоцін, Платачніцкі. Усё падраздзяленне прайшло ў брод. Хутка таварышкі раку, мы зноў прынялі баявы парадка і дружна прадаўжалі наступленне на «праціўніка», які быў поўнасьцю знішчаны.

— Выкуліся, і «праціўнік» знішчаны, — жартаваў нехта з чырвонаармейцаў.

У сапраўдны бая за нашу любімую радзіму мы не толькі ў вяду, але і ў агонь пойдзем, і анішчым любога ворага — заявілі чырвонаармейцы, бадзёрымі, вясёлымі вяртаючыся дамоў.

Малады лейтэнант СТУПАН.

